

Aleksandras ŠIDLAUSKAS

MOTINA

Skausmingoji rankų pagėla maudžia per naktį,
 O rožinis kiekvieną sekmadienį nurodo vilties kelius.
 Saulė pasveikina rytmetį ankstų vieversio balsą,
 Miško ramybę išsaugo perteklingas kaimo nerimas.
 Juokas pro ašaras, – ištaria paslaptingas senovės žodis,
 Perpildytas netekčių, laimės, smurto ir naikinimo.
 Vaikai aplinkui siaučia, prisiminę savąjį senatvę,
 Kai neramiai virpėjo paskutinis drebulės lapelis.
 Išblyško veidas, o susirūpinusi kakta vis klausinėjo,
 Koks gyvenimas laukia tų, kurie jau nebegali gyventi.

Kokia meilės spalva bus nudažytas pūdyto laukas,
 Kur susispies baikščios bitės, pabėgusios iš tėvo avilio?
 Neliūdėk, motin, pažvelk, kokia saulėlydžio grazna,
 Pabėrusi virš kaimo mažus tikėjimo karoliukus.
 Tolyje suskambo varpas, pamiškėje pasirodė mėnulis,
 Pranašo balsu užkukavo raiboji laukymų gegelė.
 Upė kasdien ramiai plukdo savo švarias vandenijas,
 Griovakasiai nuo pat ryto darbuojasi prakaituodami,
 Nesiaučia vėjai, negrūmoja perkūnas, tyli svirtis,
 Tiktai ankstyvosios kregždės nerimsta virš kiemo.

Pilnos ašaruvės išminties, negalios ir didžio skausmo,
 Jos užtvindo patį menkiausią aguonos grūdėlį.
 Nepasimiršo pirmas išstartas meilės ir pykčio žodis,
 Paklydęs toliuose laukimo labirintuose ir vagose.
 Visa žinanti akis vis tebeieško dukters kapelio,
 O neseniai pasodinta liepa sužydo sveikatos žiedais.
 Iš tolio nebeatžvengia žirgai su skambalėliais,
 Nepasirodo vienintelė akinamai balta šviesa.
 Tyrlaukių šauksmą pasigauna vieversio juokas,
 Sužadinęs drugelių būrį, pradžiuginęs boružės lemtį.

Jurgino žiedas iškėlė savo išmintingą galvą
 Ir žvelgia aprasojęs, kaip kieme nerimsta šunelis.
 Langų akiduobėse vėlei pasirodė švelnios motinos akys,
 Žvelgiančios į kaimo vieškelį ir laukiančios savo vaikų.
 Pro pavasario žalumą ir vasaros kaitrymetį,
 Per rudens spanguolynus ir žiemos speigiračius
 Eina savo gyvenimo vieškeliu geroji motina.
 Sunki jos nešmenė, bet visados pakankamai lengva.
 Sodas dar nebumbsi derlingos obels vaisiais,
 O pjovėjų dainas pasigavo neramus vakaris vėjas.

Pagaili vargetos ranka davė duonos ir pieno,
 O per tiltą sunkiai nugirgždėjo apypilnis vežimas.
 Senolė kažkur pasiklydo taigos gūdžiuose kedrynuose.
 Minaičių kaime susirinko visi tėvynės partizanai, –
 Palengva ėmė skeldėti senas geltonas šotis,
 Tiktai baltosios drobulės geria vaikią saulės šilumą.
 Laisvės sparnais per vėjąpūtą mojuoja malūnas,
 Pasiilgęs baltos kepurės ir lengvos šypsenos.
 Akys viską pastebi ir nenoromis klausinėja,
 Kodėl toks akylas rytojus, bet labai maža apynių.

Motinos nuoširdiems žodžiams netrūksta paprastumo;
 Pro ūkanotas dienas prasiveržia saulės spindulynas.
 Prarasties negalios tetrunka trumputę akimirką,
 Kai į viršų ramiai kyla šėmas kamino dūmelis.
 Viešpaties ranka globoja kiekvieną želmenio daigą,
 Lyg motinos akys, sakančios pačią kilniausią tiesą.
 Tėviškės sapnų pagairėse švysteli paslaptinga kalba,
 Pripildyta rugiagėlių, berželių ir chrizantemų šviesų,
 Kai pro šeštadienio vartus atvažiuoja pilni vežimai.
 Auskarai gyvenimo nepuošia, o tėvas vėlei laukus vagoja.

Greitai turi nubėgti rudenio vandenys nuo rugių ploto.
 Išmaldos jau nebeprašo tie, kurie viską seniai turi,
 O prie tilto ledlaužių susitvenkė lyčių kaskados.
 Priešokiais norėčiau išvysti beaistrį žydėjimą,
 Kurio teisybės slenkstis niekam netrukdytų gyventi.
 Aistros ir astros – tai nekasdieniški minčių ženklai,
 Paregintys, kas gi dabar dedasi atsakomybės labirintuose.
 Aiškesys pasirodo per pirmąpradį apsilankymą,
 Ošianti giraitė primena spalvingą gimtinės orą,
 Paniekintų dienų šešėliais atsitolina pykčio grimasos.

Jos įgalina pražydyti visus praeities vėsos akivarus.
 Tad tegul stojasi didingoji šviesos sublimuota reakcija,
 Kurios nepamiršta nei ugniagesys, nei galijotai kareiviai.
 Nakties karuselėse sūpuojasi didelių nykštukų tuntas,
 Regisi visi vaikystės dienų ramūs paveikslai,
 Iškabinti ant svirties, juodalksnio ir braškės ūglio.
 Pasisiekimo akimirkos netrunka umariai prabėgti,
 O raizgios ražienos kliudo keliauti per gražų pasaulį.
 Nesukalbamos naktys pratūno lovos kamputyje,
 O virtuvės pakraštelyje guli serganti seneliūtė.

Tartum griaustinio akordas nubilda tikrovės garsai,
 Juose plaikstosi neįtikimi senos minties viražai.
 Glauskis, motina, prie savo daugiamėčių vaikų
 Ir pasakok jiems būtas nebūtas saulėlydžių istorijas.
 Tyla klausosi pačios tylos lyg išminties verdikto,
 Kurio paskutinis sakinytis – švenčiausia malonė.
 Skuba dangopi stieptis rasakila ir minčių užmaršybė,
 Kilnėja kiemo žingsniai ir vysta spalvinė žolė.
 Žiūri į namų pusę visi dirvonų galvijėliai,
 Jų susirūpinusios akys nutvyksta gelmenų šviesa.

Laukimo akimirkas užpildo dievystės pilnis,
 Vėl užkaboriuose krebžda svirplys klajūnas ir vorelis,
 Pripildę erčių palaimingų minčių skausmo.
 Sugelia kojų sąnariai, ašotis prisipildo šviežios sulos.
 Ir išeina būrys darbininkų į rugiapjūtės puotą.
 Skausmū vakaro tyloj, alsū rytmečio toliagystėj.
 Vidurdienis išslapsto šešėliuotą žemės mirazą.
 Greitai pasibaigs pasakos ir prasidės tikras gyvenimas.
 Niekur iš žemės nepasitrauk, mano motina,
 Nes tiek daug dar turime apie ką pasikalbėti.

Aleksandras ŠIDLAUSKAS